

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Research) มุ่งศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเคอศรีไพรวัลย์ โรงเรียนธาตุทองอำเภอนายูงวิทย โรงเรียนภูดินแดงวิทยา โรงเรียนร่มไทรวิทยา โรงเรียนสกลทวาปี และโรงเรียนคำยางพิทยาคม ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 216 คน จำแนกเป็น

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 12 คน
- 1.2 ครูผู้สอน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 126 คน
- 1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 78 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเคอศรีไพรวัลย์ โรงเรียนธาตุทองอำเภอนายวิทย โรงเรียนภูดินแดงวิทยา โรงเรียนร่มไทรวิทยา โรงเรียนสกลทวาปี และโรงเรียนคำยางพิทยาคม ปีการศึกษา 2557 ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Positive Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 43) จากประชากร จำนวน 216 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 143 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน ครูผู้สอน จำนวน 101 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด ร้อยละ 100 จะได้จำนวน 12 คน ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน

2.1.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน

2.2 ครูผู้สอน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน ร้อยละ 80 ของแต่ละโรงเรียน จะได้จำนวน 101 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ จะได้โรงเรียนละ 8 คน ส่วนที่เหลือใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

2.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 40 ของแต่ละโรงเรียน จะได้โรงเรียนละ 5 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 30 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 1 คน ส่วนที่เหลืออีกโรงเรียนละ 4 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ดังในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามโรงเรียนและสถานภาพ

โรงเรียน	สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เศอศรีโพรวัลย์	1. ผู้บริหารโรงเรียน	2	2
	2. ครูผู้สอน	15	12
	3. คณะกรรมการสถานศึกษา	13	5
ธาตุทองอำนวยวิทย์	1. ผู้บริหารโรงเรียน	2	2
	2. ครูผู้สอน	17	14
	3. คณะกรรมการสถานศึกษา	13	5
ภูดินแดงวิทยา	1. ผู้บริหารโรงเรียน	3	3
	2. ครูผู้สอน	29	23
	3. คณะกรรมการสถานศึกษา	13	5
ร่มไทรวิทยา	1. ผู้บริหารโรงเรียน	1	1
	2. ครูผู้สอน	18	14
	3. คณะกรรมการสถานศึกษา	13	5
สกลทวาปี	1. ผู้บริหารโรงเรียน	2	2
	2. ครูผู้สอน	33	27
	3. คณะกรรมการสถานศึกษา	13	5
ค้ำวางพิทยาคม	1. ผู้บริหารโรงเรียน	2	2
	2. ครูผู้สอน	14	11
	3. คณะกรรมการสถานศึกษา	13	5
รวม		216	143

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ชีระ รุญเจริญ (2550); เนตรพัฒนา ยาวีราข (2550); รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551); ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ (2553); Robert House (1970); Bass (1985); Bass & Avolio (1994); Yukl (1998); Lock (2000); Johnes-Gison (2000); Hoy & Miskel (2001); Williams (2001); Rezach (2002); Marley (2003); Meness-Trejo (2004) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ จำนวน 8 ข้อ
2. การมุ่งเน้นผลสำเร็จ จำนวน 8 ข้อ
3. การเสริมสร้างแรงจูงใจ จำนวน 8 ข้อ
4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม จำนวน 8 ข้อ
5. ความมีบารมี จำนวน 8 ข้อ
6. การตัดสินใจ จำนวน 8 ข้อ
7. การมุ่งหาความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล จำนวน 8 ข้อ
8. การกระตุ้นการใช้ปัญญา จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำนโยบายการจัดการศึกษาของกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร 6 ด้าน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร, 2555, หน้า 7) และหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดตัวบ่งชี้เป็น 3 กลุ่ม 12 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา,

2554, หน้า 17-18) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. นโยบายด้านการจัดการศึกษา ของกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

1.1 ด้านการเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาและการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3-4) จำนวน 5 ข้อ

1.2 ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา จำนวน 5 ข้อ

1.3 ด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษา จำนวน 5 ข้อ

1.4 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 ข้อ

1.5 ด้านหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ

1.6 ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ

2. กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

2.1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี จำนวน 5 ข้อ

2.2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

จำนวน 5 ข้อ

2.3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จำนวน 5 ข้อ

2.4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น จำนวน 5 ข้อ

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จำนวน 5 ข้อ

2.6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จำนวน 5 ข้อ

2.7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา

จำนวน 5 ข้อ

2.8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและ
ต้นสังกัด จำนวน 5 ข้อ

3. กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

3.1 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ
และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

3.2 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็น
เอกลักษณ์ของสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

4. กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

4.1 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ
สถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

4.2 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษา
มาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำนวน
5 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
ตามแบบของ Likert (1967, pp.16-24) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง ระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารโรงเรียน

2. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของ
โรงเรียน

3. นำแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแหล่งข้อมูลต่างๆ
มาสร้างแบบสอบถาม เป็น 3 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และ
แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
พิจารณา และเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบความชัดเจนของภาษาในข้อ

คำถาม และครอบคลุมเนื้อหา เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขคำถามตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำ

แบบสอบถามเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษา จำนวน 7 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในด้านความเที่ยงตรงของ เนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถามและด้านภาษาที่ใช้ในเครื่องมือแต่ละข้อ และความ สมบูรณ์ของคำชี้แจง เมื่อผู้วิจัยได้รับเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแก้ไขกลับคืนมา ครบทั้ง 7 ท่าน ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึง นำเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญ ที่ทำการตรวจสอบแบบสอบถามและแก้ไขเครื่องมือ มีดังนี้

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหาร

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ กรรมการบริหาร

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร

1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไธล กรรมการบริหารหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.4 ดร.สุรพล บุญมีทองอยู่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนหนองแวงวิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

1.5 นายประจวบ บุญแสง ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและ

วัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

1.6 นายเชิดชาย ราชกรม ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสกลทวาปี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

1.7 นางชนากานต์ แสนสุข ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนสกลทวาปี
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) และความเชื่อมั่น
(Reliability) ของแบบสอบถามโดยดำเนินการดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหาร
โรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างใน
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครพนม จำนวน 50 คน จาก 5 โรงเรียน โดยสอบถามผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน
ครูผู้สอน โรงเรียนละ 8 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ
1 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์
แบบเพียร์สัน (Pearson Product Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-
Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มีค่า
อำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.79 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

2.1.2 แบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนก
อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.93 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

2.2 นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไป มาหาค่า
ความเชื่อมั่น โดยวิธีสหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach,
1990, pp.202–204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99 จำแนกได้
ดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มีค่า
ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

2.2.2 แบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น
ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความ
สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในการทำหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมได้กำหนดวันส่งคืน

1.2 ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามวัน เดือน ปี ที่กำหนด ถ้าโรงเรียนใดส่งแบบสอบถามยังไม่ครบ ผู้วิจัยจะติดตามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามเป็นรายโรงเรียน ทำให้ได้แบบสอบถามคืนครบทั้ง 143 ชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

2. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาดำเนินการ จัดกระทำข้อมูล ดังนี้

2.1 เมื่อเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถาม ที่มีความสมบูรณ์

2.2 แบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมประยุกต์ทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์

2.3 นำผลการวิเคราะห์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้ ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยศึกษาสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์
2. การมุ่งเน้นผลสำเร็จ
3. การเสริมสร้างแรงจูงใจ
4. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม
5. ความมีปารมี
6. การตัดสินใจ
7. การมุ่งหาความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล
8. การกระตุ้นการใช้ปัญญา

กำหนดการให้คะแนนไว้ดังนี้ จะให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามพฤติกรรมที่แสดงออกมา คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อยที่สุด ให้คะแนนการแปลความหมายของคะแนนพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคำตอบแล้วแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 170) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก
- 2.51– 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ได้นำนโยบายการจัดการศึกษาของกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร 6 ด้าน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร, 2555, หน้า 7) และหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดตัวบ่งชี้เป็น 3 กลุ่ม 12 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2554, หน้า 17-18) ดังนี้

1. นโยบายด้านการจัดการศึกษา ของกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

1.1 ด้านการเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาและการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3-4)

1.2 ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

1.3 ด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษา

1.4 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.5 ด้านหลักสูตร

1.6 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2. กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

2.1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

2.2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

2.3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

2.6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา

2.8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและ

ต้นสังกัด

3. กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

3.1 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ
และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

3.2 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อ
เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

4. กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรฐานการส่งเสริม

4.1 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ
สถานศึกษา

4.2 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษา
มาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

กำหนดการให้คะแนน จะให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามพฤติกรรมที่แสดง
ออกมา คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อยที่สุด ให้คะแนนการ
แปลความหมายของคะแนนพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคำตอบแล้วแปลความหมายของ
คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับ
ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์
ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 170) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผล อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีประสิทธิผล อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีประสิทธิผล อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีประสิทธิผล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Runyou,
Haber, Pittenger & Coleman, 1996, p.238) กำหนดระดับความสัมพันธ์ของค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของ
โรงเรียน ดังนี้

อยู่ระหว่าง -0.29 ถึง -0.10 หรือ 0.10 ถึง 0.29 ระดับต่ำ

อยู่ระหว่าง -0.49 ถึง -0.30 หรือ 0.30 ถึง 0.49 ระดับปานกลาง

อยู่ระหว่าง -1.00 ถึง -0.50 หรือ 0.50 ถึง 1.00 ระดับสูง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้โปรแกรมประยุกต์ทางสถิติ
ด้วยคอมพิวเตอร์ ทดสอบสมมุติฐาน ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item Total Correlation) ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson)

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาร์ท (Cronbach)

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.3.1 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับใด ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3.2 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับใด ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3.3 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ใช้สถิติในการวิเคราะห์ค่า (F-test) ชนิด One-Way ANOVA

2.3.4 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ใช้สถิติในการวิเคราะห์ค่า (F-test) ชนิด One-Way ANOVA

2.3.5 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันทางบวก ใช้สถิติในการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

2.3.6 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 กล่าวว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้สถิติในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ Stepwise

ผู้วิจัยนำผลการศึกษเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เลือกด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวม จากผลการวิจัยพบว่ามี 2 ด้าน ที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี คือ การมุ่งเน้นผลสำเร็จ และการกระตุ้นการใช้ปัญญา มาร่างแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน พิจารณาสอนแนะ จากนั้น ผู้วิจัยจะนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อยกระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ให้เหมาะสมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังนี้

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม และกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แขนงวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.4 นายสมชาย โสมรักษ์ ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

1.5 นายกัณฑ์ ทับทิม เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสกลทวาปี

1.6 นายประจวบ บุญแสง ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

- 1.7 นายเชิดชาย ราชกรม ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสกลทวาปี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- 1.8 นายสุทัศน์ สุวรรณโน ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเดื่อศรีไพรวัลย์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- 1.9 นางนภาพร ศรีมรกต คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กองการศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- 1.10 นางญาดา พรหมสาขา ณ สกลนคร รองผู้อำนวยการชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนสกลทวาปี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร